

FŐVÁROSI NŐTISZTVISELŐK VIDÉKEN.

Írta: GROSZMANN JANKA.

„A Nő és a társadalom” egyik utóbbi számában Willhelm Szidónia ismertette a vidéki munkakínálatok előnyeit és hátrányait. Minthogy a Nőtisztviselők Országos Egyesülete állásközvetítése mind több és több vidéki várost von be a munkakörébe és ennek folytán halmozód-nál: a vidéki munkakínálatok, szükségesnek tartjuk a kérdésnek olyan oldalaira is rámutatni, amelyekre nem utalt az említett cikk.

Bizonyára nem véletlenség, hogy a népesség mind nagyobb és nagyobb városokba verődik. A fejlődés természetes rendje eredményezte a városok alakulását és ez hozza további fejleményeiben azt is magával, hogy a városok „megeszik”, magukba olvasztják a környékükön levő falvakat. Amíg ez a fejlődés és terjeszkedés nem ment a városok lakóinak rovására, addig senkinek sem volt ellene kifogása, azonban ma már a felhőkarcolók, a hihetlenül túlszűfolt lakások, a nagyvárosi forgalommal járó lárma, kapkodás, ideges gyorsaság szükségessé tették, hogy a városok fejlődését más mederbe tereljük.

Ezen az alapon keletkezett a Gartenstadtbewegung, amely a ma levegő és vegetáció híján szűkölködő városi embert ki akarja telepíteni az eddig oly exkluzív villanegyedbe, oly módon, hogy egész városokat villastilusban épít, sok zöld térrrel, óriási bérkaszányák helyett családi házakkal.

Mi persze nagyrészt még csak hírből ismerjük ezt a mozgalmat és – ha nagyon jó kezekbe nem kerül nálunk a kezdeményezés – bizony sok víz folyik le a Dunán, amíg mi közönséges halandók is élvezhetjük itt a fővárosban az egészséges lakás és életmód nyújtotta előnyöket.

Akit azonban nem köt kinevezés Vagy egyéb szoros kötelék a fővároshoz, az könnyen segíthet a bajon, oly módon, hogy legalább néhány esztendőre vidékre költözik. Vidékre, ha nem is épen vendégmarasztóan sáros pusztákra vagy tanyákra, hanem egyikébe ami szép, egészséges fekvésű városainknak.

Mindezeket az teszi ma aktuálissá, hogy a vidéki városokból egyre több és több megkeresés érkezik a fővárosba úgy férfi, mint nőtisztviselőként. Furcsa, hogy alig akad ezekre az állásokra pályázó, pedig javadalmazás tekintetében nem egyik felette áll jóval az átlagos fővárosi dotációknak. Férfi-tisztviselő még csak rászánja magát immel-ámmal, hogy elvállal egy vidéki állást, de a nőtisztviselőket valósággal fogni kell a vidéki állásokra. Alapja ennek a horrornak nem mélyen gyökerező, csak kényelmi okokra vezethető vissza. Kényelmetlen elmenni az édes mama mellől, aki több szeretettel mint szakértelemmel, úgy nevelte a leányát, hogy az idegenben alig tud a maga lábán megállni. Kényelmetlen mindenről egyedül gondoskodni az olyan ember számára, akinek még a ki nem mondott kívánságát is teljesíteni szokták. Pedig mennyire ráférne mindnyájára egy kis önállóság, egy kis felszabadulás a szeretetnek néha súlyos áldozatokat követelő járma alól.

Az apák büszkék, ha fiaikat idegenben tudják, ahol azok jól megállják a helyüket, de hallani sem akarnak róla, hogy leányaikat is kibocsássák egy kicsit a világba. A leányok pedig nem veszik észre, hogy ebben a szerető féltésben mennyi a megalázás, még akkor is, ha öntudatlan vagy ha nem a személyre, hanem az egész női nemre vonatkozik. Alig ismerünk leányt, akinek elég energiája lett volna ahhoz, hogy szétrobbantsa ezt a szeretetnek, rövidlátásnak, megalázásnak és gyöngédségnek csodálatos vegyületekből álló vaspántot, amellyel őt a szülői házhoz és néha a szülői önkényhez láncolják.

Épügy, mint a nőmozgalom ellenzői, azok is kifogyhatatlanok az érvekben, akik a leányoknak más városban folytatandó kenyérkereseti munkáját ellenzik. Felhosszítják mindazokat az érveket, amelyek a nők gazdasági önállóságra való törekvésének egész korszakában alapvetőnek bizonyultak és vígan puffogatják a „nőiesség” öreg ágyúját. Nem néznek a külföldre, ahol régen befűtöttek már az ő „egyéni” érveikkel, nem néznék a tanító-nőkre sem, akiknek túlnyomó többsége éveken át vidéken működik, mielőtt a fővárosban találna kinevezést.

De még tárgyilagos argumentumokat is hallunk a vidéki állások ellent Nincs vasárnapi munkaszünet, túlságosan hosszú a munkaidő, stb. A vasárnapi munkaszünetet szabályozó rendelet nem csak Budapestre szól, hanem

az egész országban érvényes, nem lehet tehát senkit sem kényszeríteni, hogy vasárnap dolgozzék. A túlságosan hosszú munkaidő, vagy a meg nem felelő irodahelyiség a budapesti tisztviselők frazeológiájában is jól ismert fogalmak. Ami a fővárosban segít, a szervezkedés bűvös ereje, az segít a vidéken is és ha tényleg rosszabbak a viszonyok, ez csak eggyel több ok arra, hogy a szervezett fővárosi tisztviselők szemtől-szembe kerüljenek velők és végét vessék az anomáliáknak.

Azt a kifogást is hallottuk már, hogy vidéken „az ember nem tud mit kezdeni a szabad idejével”. Ez az ellenvetés sem valami nagyon alapos. Azokban a városokban, ahol nagyobb pénzintézetek és ipartelepek nagyobb számú tisztviselő alkalmazását teszik szükségessé, mindenütt van már valami kultúra, ha nem is jut minden estére átlag tíz felolvasás és tizenkét színházi előadás, mint a fővárosban. Esti szórakozásnak különben is nagyon alkalmas a torna, séta és a tanulás, amire a vidéken határozottan több az alkalom és az idő, mint a nagyvárosban. Fővárosi tisztviselő-éveiben pedig mindenki nagyon jól teszi, ha iskolai tanulmányait pótolja és kiegészíti.

Az egyén számára tehát a könnyebb megélhetés és az egészségesebb életviszonyok mindenképpen ajánlatosabbak a vidéken való tartózkodást; a kar érdeke szintén megkívánja, hogy a szervezés munkájában szerte az országban részt vegyenek a fővárosi szervezetekben már megszokott munkatársak. Végeredményben tehát mindenkinek előnyére válhat, ha legalább néhány évet tölt vidéki állásban.